

Közigazgatási tájékoztató lap

FELSŐNYÉK

nagy (kis) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mely körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határán. (Rendszerint a dűlő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésre méltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

A múltban is a vármegyékhez tartozott. Korábbi neve: Felső-Nyék.

1871. és körül puszták kiváltak és Felső-Nyék község részei új községbe alakult. Hiv. adatsor működés.

Felső-Nyék.

urbéres község

kisközség, váltakozó nem volt.

Felsőnyéki körülethez tartozott és tartozik. Változás nem volt.

Felsőnyék jelenlegi helye háromadikban van. II. Béla király királyi i. köth templom van. Felsőnyék és környékén lelet. Felsőnyék, azaz az országot lelet helyben a Nemzeti Múzeumban őrzetik. A várhegyi iskolai földrajzi múzeum.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

2270 k. hold szántó, 125 k. hold rét (kaszáló),
205 k. hold szőlő (beültetett), 284 k. hold
legelő, 7 k. hold erdő, k. hold
nadas, 124 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok,
mocsár, kőbánya).

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a területük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mely területük (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe ~~csatolva~~
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

1389 lélek.
685 r. kath., 641 g. kath., 15 ág. h. ev., 13 izr., 35 egyéb
1386 magyar, 2 német, rutén, oláh, horvát,
egyéb.

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házadózási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

Szentesi.

Szentesi.
földművelés

271. ház és 540 lakásrész.

községi ház, iskola.

D) Szociális igazgatás.

8. Kőr orvos székhelye és annak távolsága: Orzora 9.5 km.
- Hány magánorvos lakik a községben: _____
- Községi bábák száma: egy
- Körbába lakóhelye és annak távolsága: _____ km.
- Okleveles magánbábák száma: _____
- Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol? Orzora 9.5 km. Mozókamárán 6.05 km.
- Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Szekszárd 73.52, Szekszárdi 50. - km. *csatlak. Hosszshalm 67 km*
- Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény? Van szegényház Nincs.
- (Árvaház, gyermekmenhely telep)
9. A gondozott szegények száma: _____ intézeti ápolásban, _____ magán ápolásban.
- Elhagyott gyermekek száma? _____ gyermek.
10. Milyen a község ivóvíze? Hevesbe jó
- Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke? Ártézi kut vagy vízvezeték nincs
- Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.
- Van-e csatornázása? Nincs
11. Korcsmák és vendéglők száma? 1 korcsma, _____ vendéglő, _____ kávéház.
- Van-e szálloda, fogadó és hány? Nincs
- Van-e községben közfürdő? Nincs
12. Van-e a község határában gyógyfürdő, üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra? Nincs
- A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? /

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Szekszárd 73.52 km.
- Kir. járásbírószék székhelye és távolsága: Tamási 21.18 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: Szekszárd 73.52 km.
- Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: Tamási 21.18 km.
- Kir. pénzügyőri szakasz, ~~vámőrszék~~, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: Tamási 21.18 km.
- Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Técs 133 - km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középkisiskolák vagy más szakiskolák (iparostanóciskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:
Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

Egy tanterem, egy tanerő r. kath.
felekezeti népiskola, és egy két tanterem
egy tanerő rep. felekezeti népiskola.

Nincs.

Nincs óvoda.
Női menedékház van.
Egy „Ligete” egyesület.
Szekszárd 7352 km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község főkegyháza alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községben melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénenkint időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

Egy r. kath. anyakönyv és egy rep. anyakönyv. A r. kath. anyakönyv a püspökség.
- néha a rep. anyakönyv a délmagyarországi rep. kerülethez tartozik.
Székely 18.97 km.

Nincs.

Törvény és jogszabályok kivetett hit.
közösségi adó.

Nincs, egyházi közkegyelmezt az iskolaszék intézi.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszóbor, honvédelmi emlékmű vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

Könyvtár.

Nincs.

Nincs.

Gazdakör és r. kath. ifjúsági egyesület.

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országut, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közuti vasutak.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Van-e posta, távirtda, távbeszélő állomása?

3. Melyik községi közlekedési utvonálhoz járul hozzá a község?

Községi (közülő) utak hossza?

Van-e kövezet-vámszedési joga.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Van-e legelő-rendtartás?

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Be van-e ültetve?

Felcsény-Ózori, Felcsény-Grá-
-bachvári, Felcsény-Tóthi és
Felcsény-Magyarországi körzeti köz-
-úti utak. Hat tegezhid.

Mellékvonal, vasuti állomás van, meg-
Felcsény-Marka rakodó helye: Uro-ko-
-mány-Prabodházi, egyéb rakodó helye.
Felcsény-Magyarországi kisvasút 1924.
újon épült.
Stínes.

Van posta és távirtda.

Vasuti közlekedés uthoz.

9.511 km.

Igen. — Nem.

9000 községi nagybirtokhoz tartozó 3. k. hold.
Középbirtok nincs.
Kisbirtok 8-9. Törpebirtok 2-3 k. hold.
Erdő-
mező- vagy erdőgazdasági, szőlőművelés, kertészet stb.

Stínes, gazdálkodás nincs.
Birtokossági tanács nincs szervezve.

246 1/2 k. hold.

Stínes.

Stínes.

Stínes.

Stínes.

Van 600 szőlő

Be van ültetve.

7. Vizrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: a tenyészállatok száma, 671.

uralkodó tenyésztési irány: felvétel, piros-törkös, mangalica, merinó és kovácska.
Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

Ótinos.

Szekesfehervár 50 - km.

367 ló, 493 szarvasmarha,

1423 sertés, 54 juh

Székhely 18.97 km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kírákó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzüintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányatüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Magorod. terménypiac és bolt helyben, állatpiac Óruda 9.5 km.

egy heti piac.

lyjionk

5. vegyeskereskedés, szőlőkereskedés és 1. épületipar, építkezés anyag és turizmuskereskedés.

Ótinos.

"Hónypa" értékesítő és fog. szövetkezet.
"Háttel" szövetkezet.

3. kőműves, 2 asztalos, 1 órási, 1 lakatos, 6 cipész és 1 kovács, 1 mészáros, 3 kovács, 1 orv, 3 borbély és 1 bográny.

Ótinos.

Szekesfehervár 50 - km.

Szekszárd 73.52 km.

Ótinos.

Ótinos.

Jó házi mesterség.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokra szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben töltendő ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

6. db. 20 lakással.

1. lakás jegyzői lakás 4 lakással,
1. " 2 tanítói " 6 "

Székhely községe.

56 kat. hold szántó és rét,

20 legelő, kat. hold erdő,

egyéb 2 k. hold
háziilag kezelve 26 db. k. hold, kishaszonbérletben 4.0 k. hold.

Jegyzői javadalom 18 k. hold.

legelő és homokbánya.

Madáréti jog, községi korcsma, községi szőlőpálya.

Földadó 9843 K. 90 f. Házadó 2441 K

75 f. Ált. keréseti adó 2566 K f. Tár-

sulati adó 17 K 60 f. Vagyon- és jöv.

adó 4891 K 40 f.

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszüükségesebb a községben?

Földhözjuttatások szabványos rendszeres, leosztás és kiorváltott
vagyonkezelési feladatok megoldása. Telefon felállítás.
Orvosi-Élsőnyek-Magyarkecske-Hagyfőcsanak-Élsőnyek
ut felépítése és kiterjesztése.

A község pecsétjének lenyomata:

Ráthonyi
Községi (kör-)jegyző.